

Více důvěry, méně deprese: Nový přístup k péči o nedonošené děti slaví úspěch

30.9.2025 - | Nemocnice Pardubického kraje

Dva roky po úspěšném zavedení principů úzké spolupráce s rodiči je intermediální péče (IMP) pardubického dětského oddělení jediný z osmi nováčků, který projekt plně integroval. Vyplynulo to ze setkání na konferenci v Litvě. Nový přístup má navíc významný měřitelný benefit: U matek nedonošených dětí, které se po zavedení programu narodily v Pardubické nemocnici, významně klesl podíl poporodní deprese.

Na konferenci v Litvě si svoje zkušenosti vyměňovali zástupci všech pracovišť, která se k myšlence úzké spolupráce s rodiči nedonošených dětí přihlásila. „*Naše oddělení bylo mimo Finsko jediné, kde se program povedlo zavést do praxe v celé své šíři a proškolit veškerý personál. Podstatou byla změna přístupu zdravotníků, protože rodič nedonošeného dítěte se v tomto případě stává důležitou součástí zdravotnického týmu,*“ vysvětluje **primář dětského a novorozeneckého oddělení Pardubické nemocnice Marian Šenkeřík**, který se s autorkami projektu seznámil na mezinárodní konferenci v Rakousku v roce 2016 a po domluvě s nimi (a vynucené covidové pauze) začal **metodu na svém oddělení jako první v Česku rozvíjet a aplikovat** (více jsme psali ZDE).

Za myšlenkou na změnu přístupu k péči o nedonošené děti stojí finská lékařka **profesorka Liisa Lehtonen** a **psycholožka Sari Ahlquist Björktroth**, která vytvořila propracovaný program mentoringu. Jedním z předpokladů, na kterých svůj projekt autorky postavily, bylo, že péče o nedonošené miminko je velmi univerzální a téměř nezná kulturní hranice. V praxi se však ukázalo, že tomu tak úplně není. Nic to ovšem nemění na tom, že jejich koncept přináší obrovské benefity jak dětem, tak jejich rodičům, zdravotnický personál nevyjímaje.

Méně poporodní deprese

Některé jsou viditelné už dnes. Rodiče si přístup zdravotníků chválí a cítí se lépe, což se odráží například v dotaznících spokojenosti, které oddělení zpracovává. Atmosféra na oddělení i pomoc zdravotnického personálu má vliv i na psychický stav žen, kterým se narodilo nedonošené dítě. „*Statisticky se u celé jedné čtvrtiny žen po porodu rozvine určitá forma poporodní deprese. Matky nedonošených dětí mají dokonce pravděpodobnost ještě vyšší. Na odděleních, která zavedla program péče o nedonošené děti v celé své šíři, klesl výskyt poporodní deprese, u nás o 3 body, ve Finsku o 2,9 bodu, jejich vzorek však byl vzhledem k většímu množství oddělení, která jsou do programu zapojena, větší,*“ uvádí Marian Šenkeřík s tím, že data Pardubická nemocnice sleduje pečlivě a zpracovává je ve spolupráci s Fakultou zdravotnických studií Univerzity Pardubice.

Stupně poporodní deprese jsou tři, od mírné přes střední až po nejtěžší. Pro rozdělení pacientek podle příslušné úrovně závažnosti psychických problémů se využívá tzv. Edinburská škála. Jednotlivé úrovně pak vyžadují různou péči, od podpůrné psychologické péče přes antidepressivní léčbu až po hospitalizace na psychiatrických lůžkách v případě nejzávažnějších stavů. „*Od zavedení programu došlo v naší nemocnici u žen, které porodily předčasně, k opravdu výraznému poklesu depresivity. A to dokonce v takové míře, že zcela vymizela skupina nejtěžších případů, a u části žen se oproti očekávání poporodní deprese neprojevil vůbec,*“ dodává na závěr primář.

Ze zkušeností maminek...

„Všem za všechno moc děkujeme – za perfektní péči. Všichni pracovníci byli moc milí: sestřičky,

lékaři, paní z kuchyně i paní uklízečka. Bylo nám u vás hezky. Mile mě překvapil finský projekt, díky kterému jsem měla možnost starat se o dítě ještě v inkubátoru a mít ho u sebe na pokoji. Byl to skvělý pocit, být s ním od začátku v kontaktu. Jistě by byla skvělá i možnost rodinného pokoje, ve kterém by případně mohl přespát i tatínek nebo starší sourozenec, protože to dlouhé odloučení je pro všechny náročné.“

„Chtěla bych moc poděkovat milým sestřičkám a paním doktorkám z IMP za veškerou péči a starost, kterou věnovaly Adélce. Po mém příchodu na svět potřebovala trochu pomoci a od vás ji dostala opravdu prvotřídní. Pro mě jako maminku nebylo toto období vždy jednoduché, a proto si velmi vážím všech milých slov a povzbuzení, která jsem od vás slyšela. Moc mi pomohla. Přeji vám klidné dny i noci a hodně malé pacienty.“

„Děkuji všem sestřičkám a doktorům. S Ríšou jsme měli tu nejlepší péči s podporou skvělých tetiček, které měly vždy dobrou náladu, pomohly, poradily a byly tu pro nás v jakoukoli dobu. Mít možnost být v kontaktu s miminkem, i když bylo v inkubátoru nebo na fototerapii, bylo k nezaplacení. Velkou roli sehrál i pokoj – nebyl standardní nemocniční, ale měl příjemnou atmosféru a nabízel možnost návštěv. Velmi oceňuji také příležitost probrat své problémy dva dny po porodu a popovídat si s psycholožkou. Ačkoliv byl náš příchod na svět nečekaný, hektický a pro mě i silně depresivní, díky všem lidem okolo jsme to zvládli mnohem lépe. Děkuji za to, co děláte. Jak úžasné!“

V době, kdy jsme s primářem dětského a novorozeneckého oddělení připravovali článek k vydání, probíhalo na oddělení intermediální péče také focení týmu zdravotníků. V ten samý den ráno se jedna z maminek nedonošeného dítěte dozvěděla, že zdravotní stav jejího miminka jim dovolí odchod z porodnice domů hned následující den ráno.

Do Pardubic odešla z válkou zasažené Ukrajiny a v péči místního týmu strávila i s miminkem tři týdny. Radost, kterou ten den měla, byla nefalšovaná, upřímná a nakazila jí úplně všechny. Její reakce byla plná emocí – a právě takové chvíle potvrzují, že úzká spolupráce s rodiči není jen metodou, ale skutečnou změnou v přístupu k péči.

Odkaz ke stažení fotografií naleznete ZDE.

<https://www.nempk.cz/novinky/vice-duvery-mene-deprese-novy-pristup-k-peci-o-nedonosene-deti-slavi-uspech>